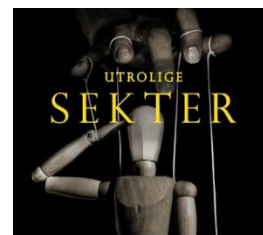

Podimo

Utrolige sekter

Podimo, Instagram, Facebook

Anmeldt af: Dorte Ziggy Thelander Grønbæk

Utrolige sekter er en podcastserie på internetmediet Podimo med en stribe af afsnit, der begyndte at udkomme i 2022.

De mange afsnit, der pt tæller 60, dykker hver især ned i det, de kalder en spektakulær sekt, kult eller religiøs gruppe, og det er selvsagt lige noget for enhver religionsunderviser. Desværre, eller fordi mediet fordrer det, er der i serien et nærmest overdrevet fokus på det ekstreme, det radikale og verdensfornægtende (prædikater vi normalt vil bruge i forbindelse med en kult), man fristes til at sige, at vi har at gøre med eksotisering af faget. Vi får serveret religion som toksisk, hvad det jo også er i de eksempler, vi præsenteres for.

Serien byder på alt lige fra Children of God, Kokoskult, The Vampire Clan og til de meget mere drabelige som The Manson Family, The Ant Hill Kids, Peoples Temple (Jonestown) og Heavens Gate der, som bekendt, førte til syv mænds kastrering og 39 personers selvmord i 1987.

Podcastserien forsyner os ligeledes med danske eksempler som Faderhuset, Emenkaya-ordenen og den 27-årige Frederikkes oplevelser i en unavngiven religiøs bevægelse i England. I dette afsnit er det Frederikke, der modigt selv fortæller om sin vej ind i en kult, og den svære vej ud igen. Afsnittet er særligt brugbart, idet det nærmest er skoleeksemplet på Lofland-Starks teori om konversion, og vi kan derfor fortolke, forstå og forklare hendes personlige proces samt det, der sker med hendes omverden. Afsnittet er desuden relevant, fordi vi i Frederikkes case ser, hvordan de sociale medier og deres algoritmer udgør en væsentlig del af den verden, der bygges op i den søgendes mindset.

Et nærmest absurd eksempel er Virtuel Reptilian Cult og tilhørende konspirationsteorier. Det er på mange måder ekstremt langt ude og kan umiddelbart virke komplet utroværdigt for de fleste. Netop derfor er det dog også særdeles brugbart i undervisningssammenhæng, fordi det giver os mulighed for at undersøge, hvordan konspirationsteorier opstår og får fodfæste. Vi bliver vidner til, hvordan personer samles om fælles fortællinger, der ofte tager udgangspunkt i mistillid til etablerede autoriteter, og hvordan disse fortællinger hurtigt kan brede sig via sociale medier. Eksemplet viser desuden, hvordan fantasifulde og radikale idéer kan opnå en vis tiltrækning, især blandt personer, der føler sig ekskluderet eller søger alternative forklaringer på verdens komplekse forhold. På den måde kan selv de mest absurde sekter eller grupper bidrage til en større forståelse af fænomener som tro, fællesskab og manipulation.

De mange eksempler formår i høj grad at fange interessen, men man kan hurtigt blive træt af den ensformige fortællerstemme og den konstant dramatiske underlægningsmusik. Når det gælder forklaringer på, hvorfor kultlederne endte som de gjorde, bliver vi ofte præsenteret for de samme stereotype forklaringer – typisk med fokus på en barsk opvækst præget af vold, misbrug og i nogle eksempler krydret med forskellige diagnoser. Det er en forklaringsmodel, der bliver brugt igen og igen. På tilsvarende vis lægges der vægt på deprivationsteorier, når tilhængerens engagement skal forklares.

Når der i medier og podcasts som denne lægges et ensidigt negativt fokus på religiøse bevægelser, kan det føre til stereotype opfattelser af religion som noget farligt og manipulerende. Det risikerer at skabe fordomme og mistillid over for mennesker, der praktiserer en tro, som adskiller sig fra majoritetens,

også selvom langt de fleste religiøse grupper ikke er ekstreme. På den måde overskygger de spektakulære fortællinger om sekter og kultledere de mange nuancer og positive aspekter, der findes i religiøse fællesskaber, hvilket kan gøre det sværere at forstå og respektere andres tro.

Ikke desto mindre er serien spændende, men den kan selvsagt ikke stå alene, når man skal arbejde med religion og religiøse bevægelser.